

**ŠPECIÁLNA ZÁKLADNÁ ŠKOLA,
INŽINIERSKA 24, KOŠICE**

**Školský vzdelávací program
pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom
mentálneho postihnutia pre primárne
vzdelávanie**

Školský vzdelávací program pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia

Motto: „Zo školy by mal človek odísť ako harmonická osobnosť,...“
(A. Einstein)

Vzdelávací program:

Stupeň vzdelania ISCED 1- primárne vzdelávanie

Dĺžka štúdia: 10 rokov/desaťročná povinná školská dochádzka

Vyučovací jazyk: slovenský

Študijná forma : denná

Druh školy: štátna

Predkladateľ:

Názov školy : Špeciálna základná škola

Adresa : Inžinierska 24, 04 011 Košice

IČO: 31986048

Riaditeľ školy : Mgr. Renáta Oršulová

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP: Mgr. Mária Zwiebelová

Zriaďovateľ:

Názov : OÚ OŠ v Košiciach

Adresa: Zádielska 1, 040 11 Košice

Kontakty:

Tel: 055/6435724, 055/6432349

e-mail: szsinzinierska@stonline.sk

web: www.szsinke.sk

Platnosť dokumentu : od 1.9.2016

Podpis riaditeľa:

Školský vzdelávací program pre prípravný, 1., 2., 5., 6. ročník prerokovaný v Pedagogickej rade **dňa 26.08.2016**

Školský vzdelávací program pre prípravný, 1., 2., 5., 6. ročník prerokovaný v Rade školy
dňa 19.10.2016

Školský vzdelávací program pre 3. a 7. ročník prerokovaný v Pedagogickej rade
dňa 24.08.2017

Školský vzdelávací program pre 3. a 7. ročník prerokovaný v Rade školy
dňa 11.10.2017

Školský vzdelávací program pre 4. a 8. ročník prerokovaný v Pedagogickej rade
dňa 28.08.2018

Školský vzdelávací program pre 4. a 8. ročník prerokovaný v Rade školy
dňa 09.10.2018

Školský vzdelávací program pre 9.a 10. ročník prerokovaný v Pedagogickej rade
dňa

Školský vzdelávací program pre 9. a 10. ročník prerokovaný v Rade školy
dňa

Podpis riaditeľa: .....

OBSAH	4
ÚVOD	6
1 Charakteristika školy.....	7
1.1 Veľkosť školy.....	7
1.2 Charakteristika žiakov.....	7
1.3 Vyučovací jazyk	8
2 Charakteristika, špecifika a dĺžka výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania	8
2.1 Špecifiká výchovy a vzdelávania	8
2.2 Dĺžka výchovy a vzdelávania	9
3 Podmienky prijímania	9
4. Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu	
o získanom vzdelaní	9
5. Požiadavka na kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov.....	10
6. Vnútny systém kontroly a hodnotenia	11
6.1 Hodnotenie žiakov	11
6.2 Vnútny systém kontroly a hodnotenia pedagogických zamestnancov	11
6.3 Hodnotenie školy	12
 C. Inovovaný školský vzdelávací program pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie	 13
1 Ciele výchovy a vzdelávania	14
2 Stupeň vzdelania	14
3 Profil absolventa	14
4 Vzdelávacie oblasti	15
5 Vzdelávacie štandardy	15
6 Učebné plány.....	15
6.1 Učebný plán pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie.....	16
7 Špecifiká výchovy a vzdelávanie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia.....	17
8 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie	17
9 Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania	18
10 Povinné materiálne-technické a priestorové zabezpečenie výchovy a vzdelávania	19
11 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní.....	19
12 Zásady a podmienky pre vypracovanie školských vzdelávacích programov	19

Príloha C1

Obsah vzdelávania pre prípravný ročník pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia.....	22
Obsah vzdelávania pre 1. ročník pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia.....	57
Obsah vzdelávania pre 2. ročník pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia.....	85
Obsah vzdelávania pre 3. ročník pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia.....	111
Obsah vzdelávania pre 4. ročník pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia.....	149
Obsah vzdelávania pre 5. ročník pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia.....	150
Obsah vzdelávania pre 6. ročník pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia.....	174
Obsah vzdelávania pre 7. ročník pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia.....	198
Obsah vzdelávania pre 8. ročník pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia.....	229
Obsah vzdelávania pre 9. ročník pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia.....	
Obsah vzdelávania pre 10. ročník pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia.....	

Úvod

Pri výchove a vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím sa postupuje podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím, ktorý vymedzuje špecifické potreby a požiadavky na komplexnú odbornú starostlivosť o žiakov s mentálnym postihnutím.

Špeciálna základná škola, ktorá vzdeláva žiakov s mentálnym postihnutím alebo s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným postihnutím, sa vnútorne člení podľa stupňa mentálneho postihnutia žiakov na

- a) variant A pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia,
- b) variant B pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia,
- c) variant C pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia alebo pre žiakov s mentálnym postihnutím, ktorí majú aj iné zdravotné postihnutie, sú držiteľmi preukazu zdravotne ťažko postihnutých a nemôžu sa vzdelávať podľa variantu A alebo B.

1. Charakteristika školy

Špeciálna základná škola, Inžinierska 24, Košice bola zriadená ako samostatná rozpočtová organizácia s právnou subjektivitou dňa 21.6.1995. Na úseku školstva zabezpečuje výchovu a vzdelávanie žiakov s mentálnym postihnutím podľa § 94 ods. 2 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 245/2008 Z. z.) postupuje podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím.

Sme plne organizovanou školou s 1. až 9. postupným ročníkom, s vyučovacím jazykom slovenským. Súčasťou školy sú aj oddelenia školského klubu detí, ktoré zabezpečujú pre žiakov plniacich si povinnú školskú dochádzku výchovu a vzdelávanie v čase mimo vyučovania.

1.1 Veľkosť školy

Škola je umiestnená na sídlisku Terasa - MČ Košice I v Košiciach. Komplex budov školského areálu je situovaný uprostred sídliska. Nachádza sa v ňom množstvo zelene pôsobiacej na spríjemnenie pobytu žiakov v škole, ale aj v mimoškolskej popoludňajšej činnosti i pri práci v záujmových útvaroch. Škola má pomerne veľký, dobre udržiavaný areál s ihriskom, školskými pozemkami a veľkou telocvičňou. Neďaleko školy sa nachádza dopravné ihrisko, ktoré žiaci využívajú na dopravnú výchovu, pekný park s detským ihriskom, ktorý využívajú aj naši žiaci na plánované vychádzky počas výchovno-vzdelávacieho procesu a knižnica Nezábudka, s ktorou škola veľmi dobre spolupracuje počas celého školského roka.

1.2 Charakteristika žiakov

Školu navštevujú žiaci s ľahkým, stredným, hlbokým a ťažkým stupňom mentálneho postihnutia a žiaci s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím. Sú to žiaci zo spádovej oblasti Košice – Západ, Košice - mesto a Košice – okolie / Bukovec /. Prevažná časť žiakov je rómskeho etnika. Do školy sú zaradení aj žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktorí sú prijatí na základe diagnostikovania mentálnej retardácie a ktorým je možné poskytnúť dotáciu na školské potreby a stravu v zmysle Výnosu MPSVaR z decembra 2008.

Skúsenosti so vzdelávaním žiakov so zdravotným znevýhodnením sú v mnohých oblastiach veľmi pozitívne. Naši žiaci sa zúčastňujú rôznych súťaží – napr. športových, speváckych, výtvarných a literárnych, matematickej olympiády v rámci ŠZŠ, na ktorých dosahujú veľmi pekné umiestnenia a zároveň reprezentujú našu školu na verejnosti. Taktiež

využívajú ponuku mimoškolskej činnosti, ktorú im poskytuje škola formou záujmových útvarov prostredníctvom vzdelávacích poukazov.

Školu navštevujú aj žiaci z najslabších vrstiev obyvateľstva, tzv. **marginalizovaných rómskych komunít**. Pre zabezpečenie výchovy a vzdelávania týchto žiakov škola má vytvorené individuálne podmienky, pod ktorými rozumieme:

- vzdelávanie podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva škola v spolupráci so školským zariadením výchovnej prevencie a poradenstva,
- úprava organizácie výchovy a vzdelávania – vyučovanie v blokoch, ako aj oboznámenie zákonného zástupcu žiaka s týmto programom,
- úprava prostredia, v ktorom sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje, aby poskytovala dostatok primeraných podnetov pre rozvoj jeho osobnosti, bezbarierový prístup do pavilónu,
- využívanie špeciálnych učebných pomôcok,
- využívanie inovatívnych, špecifických metód a foriem práce počas výchovno-vzdelávacieho procesu, napr. projektové vyučovanie
- zapájanie týchto žiakov do záujmových útvarov

1.3 Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom je štátny jazyk Slovenskej republiky.

2. Charakteristika, špecifika a dĺžka výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania

2.1 Špecifiká výchovy a vzdelávania

Organizácia výchovy a vzdelávania na našej škole prebieha:

- dennou formou (poldenné v dopoludňajších hodinách v rozsahu piatich pracovných dní v týždni)

Dieťa s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia s odloženou povinnou školskou dochádzkou sa môže vzdelávať v prípravnom ročníku, po absolvovaní ktorého môže žiak pokračovať v primárnom vzdelávaní na takom type školy, pre ktorý má predpoklady.

Dôležité postavenie vo výchovno-vzdelávacom procese má pracovné vyučovanie čomu zodpovedá materiálno-technické a priestorové vybavenie našej školy.

V prípade ťažkosti pri osvojovaní si predpísaného učiva je možné žiakovi vypracovať individuálny vzdelávací program z jedného alebo viacerých predmetov, podľa ktorého sa vzdeláva a postupuje do vyššieho ročníka.

2.2 Dĺžka výchovy a vzdelávania

Špeciálna základná škola - variant A má deväť ročníkov s možnosťou zriadenia prípravného ročníka; B, C variant má 10 ročníkov.

Povinná školská dochádzka je desaťročná, začína začiatkom školského roka, ktorý nasleduje po dni, keď dieťa dovŕši šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť.

Žiakovi skonči plnenie povinnej školskej dochádzky, ak od začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky absolvoval desať rokov vzdelávania, alebo dňom 31. augusta príslušného školského roka, v ktorom žiak dovŕšil 16.rok veku (§ 22 ods.1 zákon č. 245/2008).

Žiakovi s ťažkým zdravotným postihnutím môže riaditeľ školy umožniť vzdelávanie v špeciálnej základnej škole až do konca školského roka, v ktorom žiak dovŕši 18. rok veku.

3. Podmienky prijímania

Podľa § 19 ods. 2 v zmysle zákona 245/2008 Z. z. povinná školská dochádzka je desaťročná a trvá najviac do konca šk. roka, v ktorom žiak dovŕši 16. rok veku.

O prijatí dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami podľa §61 ods.1 Zákona 245/2008 Z. z. rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa. Riaditeľ školy pred prijatím dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do školy so vzdelávacím programom pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami poučí zákonného zástupcu o všetkých možnostiach vzdelávania jeho dieťaťa. Pri prijímaní žiakov do špeciálnej základnej školy pre žiakov s mentálnym postihnutím postupujeme aj v zmysle § 7 ods.1 až 4 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách

4. Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Úspešným absolvovaním ŠkVP pre žiakov s mentálnym postihnutím žiak získa primárne vzdelanie a na vysvedčení posledného ročníka v doložke sa uvedie stupeň dosiahnutého vzdelania nasledovne:

„Žiak (žiačka) získal (získala) primárny stupeň vzdelania.“. Ak žiak ukončil povinnú školskú dochádzku uvedú sa aj údaje o ukončení povinnej školskej dochádzke a to nasledovne: „Žiak (žiačka) ukončil (ukončila) povinnú školskú dochádzku.“.

V doložke vysvedčenia žiaka s mentálnym postihnutím sa uvádzajú aj ďalšie dôležité skutočnosti súvisiace s jeho vzdelávaním, ako napríklad vzdelávanie podľa IVP, variant vzdelávacieho programu, podľa ktorého bol vzdelávaný; ak ukončil povinnú školskú dochádzku v nižšom ako poslednom ročníku aj ročník ukončenia povinnej šk. dochádzky.

5. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie a ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov

Kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov má veľký dopad na celkovú úroveň kvality výchovno-vzdelávacieho procesu na našej SZŠ. Škola má vypracovaný podrobný a konkrétny plán kontinuálneho vzdelávania, ktorý je súčasťou ročného plánu školy.

Ciele kontinuálneho vzdelávania:

- Udržiavať a zvyšovať kompetenciu (spôsobilosť efektívne vychovávať a vzdelávať) pedagogických zamestnancov.
- Motivovať pedagogických zamestnancov pre neustále sebvzdelávanie, kontinuálne vzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti.
- Zdokonaľovať osobnostné vlastnosti pedagogických zamestnancov, spôsobilosti pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod.
- Pripravovať pedagogických zamestnancov pre výkon činností nevyhnutných pre rozvoj školského systému, tvorba pedagogickej dokumentácie (pokiaľ bude v platnosti v dobiehajúcich ročníkoch), atď.
- Motivovať pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými materiálnymi prostriedkami: interaktívna tabuľa, práca s PC, videotechnikou, výpočtovou technikou a pod. podnecovať a rozvíjať tvorivosť pedagogických zamestnancov..

ĎVPZ v súlade s platnou legislatívou by malo rešpektovať tieto princípy:

- Učitelia prejavujú veľký záujem o ďalšie vzdelávanie aj v súvislosti so Zákonom č. 317/2009 Z.z. o pedagogických zamestnancoch, ktoré je súčasťou celoživotného vzdelávania v odbornej oblasti a v osobnostnom raste. V kolektíve pedagogických zamestnancov sa snažia o vzájomnú, efektívnu a ľudsky podporujúcu komunikáciu, spoluprácu a kooperatívne riešenie problémov.

- Ďalšie vzdelávanie je právom aj povinnosťou pedagogických zamestnancov a to za rovnakých podmienok.

6. Vnútný systém kontroly a hodnotenia

Vnútný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

6.1 Hodnotenie žiakov

➤ hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Hodnotenie žiakov je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, ktoré má informatívnu, motivačnú a korekčnú funkciu. Pri hodnotení výsledkov práce žiaka postupujeme v súlade s:

- výchovno-vzdelávacími požiadavkami vzdelávacích programov
- požiadavkami na rozvoj kľúčových kompetencií
- obsahom vzdelávania vymedzeným v príslušných školských vzdelávacích programoch pre žiakov v A, B a C variante.

Cieľom hodnotenia výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

➤ hodnotenie prospechu – klasifikácia

Pri slovnom hodnotení a klasifikácii žiakov budeme vychádzať z platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu, ktoré vydalo MŠ SR, ktorým je Metodický pokyn č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie v A, B a C variante. Tento metodický pokyn upravuje postup hodnotenia a klasifikácie prospechu a správania žiakov súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákonom č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a vyhláškou č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.

6.2 Vnútný systém kontroly a hodnotenia pedagogických zamestnancov

Zabezpečuje harmonickú organizáciu celého výchovno-vzdelávacieho procesu a ďalších školských aktivít. Základom pre hodnotenie zamestnancov sú:

- Pozorovania (hospitácie).

- Rozhovor.
- Hodnotenie pedagogických zamestnancov vedením školy, ich samostatnosť a kreativita.
- Hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- Vzájomné hospitácie učiteľov.
- Výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (súťaže, prospech a v súvislosti s ním adekvátne vedomosti).

Cieľom kontroly je:

- zbieranie informácií
- pomoc pri odstraňovaní nedostatkov
- spoznávanie situácie v škole
- zovšeobecnenie skúseností na zlepšenie práce

Hodnotenie pedagogických zamestnancov za školský rok sa uskutočňuje každoročne v zmysle zákona o pedagogických zamestnancoch.

6.3 Hodnotenie školy

Pri hodnotení školy sa zameriame na:

- posúdenie toho, ako škola spĺňa ciele stanovené v Školskom vzdelávacom programe,
- informovanie rodičov a verejnosť o výsledkoch, ktoré dosahujú žiaci pri plnení úloh vyplývajúcich zo ŠkVP.

Na objektívne hodnotenie budeme využívať: dotazníky pre učiteľov, rozhovory so žiakmi, rodičmi, učiteľmi, SWOT analýzu.

Kritériom pre nás je:

- spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov
- kvalita výsledkov.

C ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV
S ŤAŽKÝM ALEBO HLBOKÝM STUPŇOM
MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

1 Ciele výchovy a vzdelávania

Cieľom primárneho vzdelávania žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia je

- umožniť žiakovi spoznávať svoje vlastné rozvojové možnosti, postupovať pri jeho vzdelávaní podľa vlastných schopností, individuálnym tempom,
- prispievať k maximálnemu rozvoju osobnosti žiaka, primerane k jeho schopnostiam a predpokladom,
- pripraviť žiaka na bežný život primerane k jeho schopnostiam.

2 Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním ŠkVP pre žiakov s mentálnym postihnutím, dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

3 Profil absolventa

Absolvent by mal dosiahnuť čo najširší a najrozsiahlejší záber v jednotlivých oblastiach podľa jeho individuálnych psychických a fyzických možností a schopností.

Čiastočne až úplne samostatne vykonávať sebaobslužné činnosti (signalizovať potrebu, hygienické návyky, spolupracovať pri obliekaní a vyzliekaní, stolovanie,...).

Mať vybudované sociálne vzťahy v užšom (trieda, škola, učitelia, asistenti, spolužiaci atď.) a širšom (mimo zariadenia školy) sociálnom prostredí.

Úroveň vedomostí je ovplyvnená individuálnymi možnosťami a schopnosťami žiaka (intelekt, pridružené postihnutia,...).

Absolvent na základe výsledkov svojich individuálnych schopností sa môže zaradiť do praktickej školy (podľa možností a schopností jednotlivcov) .

Absolvent programu primárneho vzdelávania disponuje v rámci svojich schopností týmito kľúčovými kompetenciami:

- vyjadruje sa ústnou, písomnou formou podľa svojich schopností, adekvátne stupňu postihnutia,
- v materinskom jazyku na prijateľnej úrovni rozumie hovorenému slovu (textu),
- dokáže určitý čas počúvať, reagovať a vyjadriť svoj názor,
- dokáže používať základné matematické myslenie na riešenie rôznych životných situácií podľa svojich schopností,

- využíva základné informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- komunikuje pomocou elektronických médií s pomocou učiteľa,
- osvojuje si postupy potrebné na získavanie nových poznatkov,
- teší sa z vlastných výsledkov,
- vníma problémové situácie v triede, oboznamuje sa s nimi, s pomocou pedagóga sa ich pokúša riešiť,
- uvedomuje si svoje vlastné potreby a využíva svoje možnosti,
- je oboznámený so základnými pravidlami a zvykmi súvisiacimi s úpravou zovňajšku človeka.

4 Vzdelávacie oblasti

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií.

VYUČOVACIE PREDMETY VO VZDELÁVACÍCH OBLASTIACH PRE ŽIAKOV S ŤAŽKÝM ALEBO HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNEJ SCHOPNOSTÍ
	ROZVÍJANIE SOCIÁLNYCH ZRUČNOSTÍ
	ROZVÍJANIE GRAFOMOTORICKÝCH ZRUČNOSTÍ
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA
	INFORMATIKA
PRÍRODA A SPOLOČNOSŤ	VECNE UČENIE
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA/ / NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA/NÁBOŽENSTVO
ČLOVEK A SVET PRÁCE	PRACOVNÉ VYUČOVANIE
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	ZDRAVOTNÁ TELESNÁ VÝCHOVA

5 Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia nie sú určené vzdelávacie štandardy, čo vyplýva z charakteru postihnutia žiakov.

6 Školský učebný plán

Školský učebný plán vymedzuje voliteľné hodiny, ktoré sú konkretizované v školskom vzdelávacom programe a to navýšením hodinovej dotácie existujúcim vyučovacím predmetom ŠVP. (Tabuľka č. 1)

6.1 Školský učebný plán – pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia pre prípravný, 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. a 10. ročník

Tabul'ka č.1

[illegible]

Poznámky

1. Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán. Taktiež celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.
2. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu, ale s prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením škola uplatňuje aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami podľa platnej legislatívy.
3. Vyučovací predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.
4. Počas vyučovacích hodín vyučovacieho predmetu zdravotná telesná výchova sú žiaci delení na skupiny s maximálnym počtom v skupine 8 žiakov. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet. Skupina zdravotnej telesnej výchovy sa zriadi pri počte najmenej štyroch žiakov.

7 Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia

Žiaci s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia sa vzdelávajú podľa **individuálnych vzdelávacích programov**. Pri organizácii vyučovania sa využíva predovšetkým blokové vyučovanie. Vyučovanie sa člení na vzdelávaciu a relaxačnú časť.

V prípade, že žiak zvládol obsah vzdelávania a splnil kritéria na prijatie do špeciálnej základnej školy - variant B, môže tam byť priradený.

Žiakovi s ťažkým stupňom alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia a narušenou komunikačnou schopnosťou (symptomatickou poruchou reči) poskytuje individuálnu alebo skupinovú logopedickú intervenciu školský logopéd.

Vypracovávanie individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu (IVP) sa realizuje podľa ŠkVP pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia. Pri hodnotení žiaka sa postupuje podľa metodického pokynu na hodnotenie žiakov s mentálnym

postihnutím. V doložke vysvedčenia žiaka sa uvedie informácia, že žiak bol vzdelávaný podľa variantu C.“

8 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Formy organizácie výchovy a vzdelávania

- dennou formou (poldenné v dopoludňajších hodinách v rozsahu piatich pracovných dní v týždni),
- formou individuálneho vzdelávania podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

9 Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Efektívna realizácia ŠkVP je podmienená potrebným personálnym zabezpečením, pričom sa musí vychádzať z požiadaviek formulovaných v platnej legislatíve (Zákon o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch).

Vedúci pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti, vykonali prvú atestáciu, spĺňajú podmienky dĺžky výkonu pedagogickej činnosti, ukončili funkčné vzdelávanie
- sú odborne pripravení na riadenie pracovnej skupiny a osvojené manažérske zručnosti uplatňujú pri riadení pracovného kolektívu,
- podporujú a vytvárajú podmienky pre odborný rast a ďalšie vzdelávanie svojich zamestnancov,
- zabezpečujú podmienky pre dobrú klímu v oblasti personálnych vzťahov – vo vzťahu k žiakom, v rámci pedagogického zboru a vo vzťahu k rodičom a širšej komunite.

Pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou,
- preukazujú profesijné kompetencie pri práci so žiakmi, rodičmi,
- uplatňujú zásady tímovej práce, kooperatívneho a konštruktívneho riešenia problémov.

Asistent učiteľa

- spĺňa predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou. Pracuje v triede, ktorú navštevuje žiak alebo viac žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od závažnosti jeho postihnutia,
- poskytuje individuálnu pomoc žiakovi s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia pri sebaobslužke.

Školský logopéd

- školský logopéd vykonáva odborné činnosti v rámci logopedickej diagnostiky, terapie a prevencie žiakom s narušenou komunikačnou schopnosťou. Poskytuje odborné poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom žiakov a pedagogickým zamestnancom školy.

Rehabilitačný pracovník /Fyzioterapeut

- zabezpečuje podľa potreby žiakom špecifické cvičenia.

10 Povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Materiálno-technické vybavenie tried napomáha dosahovať stanovené ciele primárneho vzdelávania a zároveň podporuje komplexný proces výchovno-vzdelávacej rehabilitácie žiakov.

Dôležitá je úprava širšieho prostredia, jeho členenie na: relaxačnú časť, zmyslovú záhradu a fyzioterapeutickú časť.

Vybavenie triedy zodpovedá stanoveným cieľom výchovno-vzdelávacieho procesu. Je vybavená základnými špeciálnymi učebnými pomôckami, na relaxačnú aj vzdelávaciu činnosť.

Vzdelávacie pomôcky - počítače, tablety, interaktívna tabuľa, hlavové ukazovátka, dotyková obrazovka, modelovacie hmoty, maliarske stojany, CD prehrávač, pracovné stoly, Orffovo inštrumentárium – v HUV

Špeciálne učebné pomôcky - hmatové dosky, zvukové zariadenia, prostriedky na uľahčenie komunikácie (piktogramy, obrázková abeceda), špeciálne počítačové doplnky.

Kompenzačné pomôcky - audiovizuálne pomôcky, špeciálne stoličky, invalidný vozík, chodítko, polohovacie stoly.

Relaxačné pomôcky - polohovacie ležadlá, , pieskové stoly, masážne koberčky, fit lopty.

Pomôcky osobnej hygieny - prebaľovacie lôžko, špeciálny zdvihák z vozíka na prebaľovacie lôžko.

Priestorové vybavenie

Pri priestorovom vybavení je potrebné rešpektovať závažnosť zdravotného stavu žiaka s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia . Škola má vytvorené bezbariérové priestory (toalety, nájazdy do vchodov, rampa a iné).

Ostatné priestorové vybavenie je uvedené v ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia (str.14)

11 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Bezpečnosti a ochrana zdravia žiakov a pedagogických zamestnancov pri vzdelávaní je zaistená podľa platných noriem:

- zdravé prostredie tried (nábytok zodpovedajúci výške žiakov, protišmyková podlaha, dostatočné denné svetlo, možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom, vetranie, osvetlenie, vykurovanie),
- výrazné označenie všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti,
- lekárnicky vybavené podľa predpisov na dostupných miestach, kontakty na RZP, linku dôvery, políciu,
- dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok v škole a jej okolí a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou.